

PLA DOCENT

Curs: Primer
Especialitat: Escenografia
Escola: ESAD
Departament: Disseny escènic
Codi de l'assignatura: 512008
Assignatura: PROJECTE ESCENOGRÀFIC 1
Tipus d'assignatura: Obligatoria
Crèdits ECTS de l'assignatura: 10 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150 hores de lectivitat i 100 hores de treball autònom.
Impartició: Anual
Professors/es:
Descriptors: Introducció als elements i processos propis de la projecció escenogràfica (espai, personatge i il·luminació), partint de la comprensió dels mecanismes perceptius, del coneixement de les lleis de la composició, la llum i la matèria. Exploració del potencial dramàtic de l'entorn, coneixement dels mecanismes de ficcionalització i recerca del sentit dramàtic dels plantejaments escenogràfics.
Requisits: Sense requisits
Observacions: El projecte escenogràfic és impartit per un equip docents de tres professors. Un professor per cada àrea de coneixement (espai, personatge i il·luminació), amb 60 hores de lectivitat per professor. Així doncs, tot i que les hores de docència són 150 les hores totals de professor són de 180 ja que hi ha hores lectives que són compartides pels tres docents.

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L'ASSIGNATURA:

Competències generals (transversals):

1. Entendre les arts escèniques com un fet comunicacional, i actuar en conseqüència valorant la utilització dels signes visuals i del sentit dramàtic que persegueixen.
2. Ser autocrític amb el propi treball.
3. Desenvolupar de manera raonada i crítica idees i arguments.
4. Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici de l'activitat professional.

Competències específiques:

1. Conèixer els processos perceptius, les lleis de la composició i les bases científiques de la llum i la matèria aplicades a la plàstica escènica.
2. Llegir l'entorn i destriar-ne el potencial dramàtic, parant esment a les característiques de l'espai, la llum i l'aparença física de les persones.
3. Poder analitzar situacions dramàtiques simples i saber generar conceptes que puguin contribuir al sentit dramàtic d'una escenificació.
4. Saber conciliar l'imaginari personal amb l'imaginari col·lectiu, tot associant-los als conceptes dramaturgics per a generar i transmetre l'experiència escènica.
5. Saber sintetitzar un discurs narratiu i un concepte dramaturgic en una proposta plàstica que amb rigor i capacitat de risc sigui capaç de generar ficcions.
6. Saber projectar l'escenografia (el dispositiu escènic, la il·luminació i la caracterització) familiaritzant-se amb els recursos i metodologia propis de la projecció escenogràfica.
7. Saber explicar gràfica i oralment un projecte escenogràfic de forma clara i argumentada.
8. Aprendre a desenvolupar un actitud crítica alhora de mirar, analitzar, sintetitzar i projectar.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE:

Coneixements:

- C1. Conèixer i comprendre els processos perceptius i els principis de composició com a recursos i eines aplicables a la pràctica projectual.
- C2. Assolir una capacitat personal d'observació crítica i selectiva de l'entorn, aplicable a un objectiu dramàtic determinat.
- C3. Conèixer els processos i mètodes destinats a imaginar i projectar una ficció.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1. Saber aplicar els coneixements sobre processos perceptius i composició a la plàstica escenogràfica.
- H2. Assolir una capacitat personal d'observació crítica i selectiva de l'entorn, Saber plantejar-se un objectiu dramàtic determinat a partir d'una observació crítica i selectiva pròpia de l'entorn.
- H3. Saber aplicar els processos i mètodes destinats a imaginar i projectar una ficció.

Actituds:

- A1. Capacitat de reflexió, de revisió i d'autocrítica envers el propi procés projectual.
- A2. Assistència i capacitat de participació en els processos de treball propis de la dinàmica del curs.
- A3. Capacitat d'autoaprenentatge.
- A4. Posar l'imaginari propi, la capacitat lúdica i especulativa al servei de la creació.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Continguts generals de les tres àrees:

- Percepció, observació i anàlisi de l'entorn.
- La capacitat eloqüent dels elements i el seu potencial dramàtic.
- Iniciació en la projecció escenogràfica. El discurs narratiu i el concepte dramàtic en la proposta plàstica.
- El temps com a còmplice del sentit dramàtic.
- Elements d'anàlisi i valoració del projecte escenogràfic i la seva adequació a l'escenificació.

Continguts específics de l'àrea d'espai:

- Principis de geometria i composició aplicats a la plàstica escènica.
- Iniciació a l'anàlisi tipològica i funcional de l'espai escènic i aplicació al projecte escenogràfic.
- L'espai lúdic.

Continguts específics de l'àrea d'il·luminació:

- Exploració del potencial dramàtic de la llum i les ombres.
- Solucions d'il·luminació escènica més comunament emprades.
- Interacció entre llum, personatge i espai.

Continguts específics de l'àrea de personatge:

- Introducció al personatge: Observació, anàlisi i especulació.
- Contextualització i descontextualització del personatge. Relació personatge/personatge, espai/ personatge, espai/personatge-espectador.
- Elements bàsics per a la creació del personatge.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Metodologia:

L'assignatura compta amb 150 hores de lectivitat i 100 hores de treball autònom que s'organitzaran de la següent manera:

1. Classes magistrals intercalades a l'enunciat, elaboració i valoració de diversos exercicis proposats.
2. Diversos exercicis en relació a:

- L'observació i anàlisi de l'entorn físic i atmosfèric així com del comportament i l'aparença humana.
- El potencial dramàtic d'allò existent com la dotació de sentit dramàtic a una nova ficció.
- La iniciació al projecte escenogràfic

Avaluació (Criteris, estratègies o activitats i ponderació):

L'avaluació és continuada.

No existeix per tant, la possibilitat d'avaluació a partir d'un examen o treball únic que substitueixi el seguiment de tota l'assignatura.

L'avaluació de l'assignatura reflecteix el conjunt del treball fet però cada una de les tres àrees (espai, il·luminació i personatge) tindrà una valoració del treball específic.

Els criteris d'avaluació seran:

- Assistència, puntualitat i actitud de l'alumne (10%)
- Evolució de l'alumne durant el procés d'aprenentatge (10%)
- Entrega de treballs i/o presentació de pràctiques al llarg de tota l'assignatura (80%)

En aquest darrer apartat es valorarà:

1. Capacitat d'observació crítica i selectiva i la seva aplicació en la projecció.
2. Capacitat de conceptualització i argumentació.
3. Capacitat d'aplicació de les eines teòriques i metodològiques adquirides en la projecció d'una ficció.
4. Expressió gràfica del projecte i defensa.

Amb el 25% de faltes d'assistència a aquesta assignatura el professor té la facultat, si vol, de suspendre automàticament l'alumne.

BIBLIOGRAFIA:

FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ BÀSIQUES

- ANDERSON, B. & C: *Costume Design*. Holt, Rinehart and Winston.
- BACHELARD, G.: *La poética del espacio*. México: FCE, 1975.
- BOUCHER, F.: *Historia del traje en occidente desde la Antigüedad hasta nuestros días*. Barcelona: Montaner y Simón, 1967.
- BROOK, P.: *El espacio vacío*. Ediciones de bolsillo, 1969.
- DE BLAS GÓMEZ, F.: *El teatro como espacio*. Fundación Caja de Arquitectos, 2009.
- FALK/BRILL/STORK.: *Seeing The Light*. New York: Harper & Row, 1986.
- KALMAN, T. & M.: *(Un)Fashion*, Booth-Clibborn Editions.
- KÜPPERS, H.: *Fundamentos de la Teoría de los Colores*. Barcelona: Gustavo Gili, 1982.
- SURGERS, A.: *Escenografías del teatro occidental*. Buenos Aires: Ed. Artes del Sur, 2005.
- WARFEL, W. K.: *Color Science for Lighting the Stage*. Mass.: Yale University Press, 1981.

FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIES

- BARTHES, R.: *Ensayos críticos (Las enfermedades de la indumentaria teatral)*. Seix Barral.
- BOUCRIS, L.: *L'espace en scène*. Paris: Librairie Theatrale, 1993.
- BREYER, G.: *La escena presente*. Buenos Aires: Ediciones Infinito, 2005.
- ENTWISTLE, J.: *El cuerpo y la moda*. Paidós Contextos.
- HAMON-SIÉROLES, C. & SURGERS, A.: *Théâtre: espace sonore, espace visuel*. Lyon: Presses universitaires de Lyon, 2000.
- LURIE, A.: *El lenguaje de la moda*. Paidós Contextos.
- MANCINI, F.: *L'evoluzione dello spazio scenico*. Roma: Edizioni Dédalo, 1990.
- SQUICCIARINO, N.: *El vestido habla*. Cátedra.